

складається з трьох-п'яти компонентів. За літній період кожний загін спасують за 4-5 циклів. Площа загону для стада корів має становити 4-5 га. При зрошенні врожайність таких пасовищ за сезон становить 350-500 ц. На 1 га їх можна прогодувати до п'яти корів.

Для підтримання високої продуктивності пасовищ треба систематично підживлювати рослини мінеральними добривами, підкошувати нез'їдені залишки й додержувати правил спасування.

Переводити тварин після стійлового періоду на пасовище слід поступово протягом 10-15 днів. Якщо в травостой багато бобових, трав, випасання тварин можна починати тільки після того, як зійде роса, попередньо підгодувавши їх скошеною масою в стійлі або випустивши на спасену ділянку. Напувати їх слід через 1-1/2 год після випасання. Якщо не додержувати цих правил, тварини можуть захворіти на тимпанію.

УДК 636:633.28

Дишкант А. В. студентка III курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – Бучковська В.І., кандидат с.-г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, Кам'янець-Подільський, Україна

СИЛОС: СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА, ЗБЕРІГАННЯ ТА ОЦІНКА

Протягом століть в якості основних соковитих кормів для молочних корів незмінно виступають силос і сінаж, а їх поживна цінність і якість є вирішальними факторами при формуванні продуктивності тварин.

Слід звернути увагу, що продуктивність тварин на 70-80% залежить від годівлі, 20-30% від генетичного потенціалу та 5-10% від умов утримання тварин.

Силосування зелених кормів супроводжується меншими втратами поживних речовин, зокрема протеїну (білку), ніж при сушінні на сіно.

Силос – це законсервований в анаеробних умовах та кислому середовищі соковитий корм.

У основі силосування лежить переважно молочнокисле бродіння. При збродженні цукру, наявного в сировині, що силосується, в готовому кормі накопичуються молочна і оцтова кислоти. Молчнокисле бродіння інтенсивно проходить в анаеробних умовах при достатньому вмісті в масі цукру, в залежності від цього мінімуму всі рослини поділяються на ті що легко силосуються – кукурудза, гичка буряка, сорго, соняшник під час цвітіння, зелена маса злакових трав. Важко силосуються – озимий ріпак, жито, вика до цвітіння, горох в фазі цвітіння. Не силосуються – люцерна, еспарцет, конюшина, соя, кропива, просо.

Процес силосування складається з таких технологічних операцій: скошування, подрібнення маси, навантаження її на транспортні засоби, транспортування, закладання в сховище з одночасним ущільненням, герметизація сховища.

Отже є два способи силосування: холодний та гарячий

При холодному способі силосування дозрівання силосу йде при помірному підвищенні температури, що доходить в деяких шарах корму до 40°C;

оптимальною температурою вважається 25-30°C. При такому силосуванні скошену рослинну масу, якщо потрібно, подрібнюють, укладають повністю в кормосховище, утрамбовують, зверху якомога щільніше вкривають для ізоляції від повітря.

При гарячому способі силосну споруду заповнюють по частинах. Зелену масу на один-два дні рихло укладають шаром близько 1-1,5 м. При великій кількості повітря в ній розвиваються швидкі мікробіологічні і ферментні процеси, внаслідок чого температура корму піднімається до 45-50°C.

Останнім часом в тваринницьких підприємствах впроваджується технологія заготівлі підв'яленої зеленої маси в пресовані упаковки (рулони або великі тюки) з герметизацією їх плівкою. При цій технології скошену траву підв'ялюють до 60-75% вологості, а потім підбирають її прес-підбирачами в рулони з великою щільністю (понад 300 кг/м³), щоб зменшити в них вміст повітря.

Отримані рулони герметизують від попадання повітря, вологи та світла непрозорою плівкою за допомогою спеціальних обмотувачів в 2-3 шари. Відбувається процес природної консервації. При подальшому транспортуванні та складанні необхідно дотримуватись заходів, які запобігають розгерметизації рулонів.

В плівці корм зберігає свої характеристики до двох років. Дана технологія дозволяє майже повністю механізувати заготівлю кормів, зменшити втрати кормів при заготівлі та зберіганні і залежність від погодних умов.

Отже силосування зелених кормів супроводжується меншими втратами поживних речовин, зокрема протеїну (білка), ніж при сушінні на сіно. Якщо при звичайних умовах заготівлі сіна із зеленої трави втрачається до 30% і більше поживних речовин, то при правильно проведеному силосуванні в хороших силосних спорудах втрати в загальній поживності рідко досягають 10%, а в білку близькі до нуля.

Добре приготовлений силос має приємний запах і охоче споживається тваринами. В ньому міститься біля 25-35 % сухої речовини, 2-4 % сирого протеїну, близько 1% жиру, 7-10% клітковини, 8-13% БЕР та близько 3 % золи. Реакція золи лужна.

УДК: 636.4.084.1:612.111

Дідик Н.В., студентка II курсу магістратури спеціальності "Ветеринарна медицина"

Науковий керівник – Каспров Р.В., кандидат с.г. наук, доцент

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ВІТАМІНУ Е ТА СЕЛЕНУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЗАГАЛЬНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ТА ПРОДУКТИВНОСТІ ПОРОСЯТ-СИСУНІВ

Сучасні технології вирощування свиней ставлять перед ветеринарною наукою низку проблем, пов'язаних із збереженістю та продуктивністю поросят. [2].

Процес переходу від внутрішньоутробного розвитку до постнатального, за глибиною впливу відносять до стресу. Така ж стресова ситуація в організмі